

Til lovforslag nr. L 111 og L 112 Folketinget 2006-07

Betænkning afgivet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 21. februar 2007

Betænkning

over

I. Forslag til lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven)

[af videnskabsministeren (Helge Sander)]

II. Forslag til lov om ændring af universitetsloven og lov om forskningsrådgivning m.v.

(Konsekvensændringer som følge af oprettelse af Akkrediteringsinstitutionen)

[af videnskabsministeren (Helge Sander)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 16 ændringsforslag til lovforslag nr. L 111 og 2 til lovforslag nr. L 112. Videnskabsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 til lovforslag nr. L 111. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2-16 til lovforslag nr. L 111. Videnskabsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 2 til lovforslag nr. L 112.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslagene blev fremsat den 15. december 2006 og var til 1. behandling den 19. januar 2007. Lovforslagene blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslagene i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslagene har inden fremsættelsen været sendt i høring, og videnskabsministeren sendte den 6. oktober 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 11. Den 18. december 2006 sendte videnskabsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Dansk Bibel-Institut og Menighedsfakultetet.

Videnskabsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Dansk Bibel-Institut og Menighedsfakultetet mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslagene.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 45 spørgsmål til videnskabsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Fem af udvalgets spørgsmål til videnskabsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de af videnskabsministeren stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget støtter indførelsen af akkreditering af landets videregående uddannelser. Akkrediteringen medvirker til at kvalitetssikre og forbedre eksisterende og nye videregående uddannelser. Endvidere giver akkrediteringen en langt bedre mulighed for at vurdere uddannelsernes kvalitet – nationalt såvel som internationalt. Det er yderst relevant for f.eks. danske studerende, der søger til udlandet, ligesom for udenlandske studerede, der søger her til.

Socialdemokratiet er bevidst om, at en så omfattende og omsiggribende lov med al sandsynlighed skal virke i en periode, rettes til og justeres undervejs, før den finder sin endelige form. Men som helhed finder Socialdemokraterne, at den rette balance for første udgave af en dansk akkrediteringsinstitution er fundet med denne lov. Socialdemokraterne vil gerne understrege følgende:

- De uddannelsesinstitutioner, der akkrediteres, skal kunne vide sig sikre på, at akkrediteringen foregår på et fagligt funderet og uvildigt grundlag. Derfor noterer Socialdemokratiet sig med tilfredshed, at det i loven netop understreges, at rådet »er uafhængigt i sin virksomhed, og medlemmerne udpeges på baggrund af deres faglige kvalifikationer«, samt at både rådssekretariatet og det faglige sekretariat skal være uafhængigt af videnskabsministeren.
- Hvad angår rådets opbygning og sammensætning, har Socialdemokraterne lagt særlig stor vægt på, at der er viden om arbejdsmarkedet, og at dimittenderne er repræsenteret i rådet.
- Socialdemokraterne tillægger det selvsagt også stor vægt, at den danske akkrediteringsinstitution kan opnå international godkendelse.

Socialdemokraterne støtter videnskabsministerens ændringsforslag om ændring af lovens navn fra Akkrediteringsloven til Akkrediteringsloven for videregående uddannelser.

Hvad angår L 112, støtter Socialdemokraterne også dette lovforslag i erkendelse af, at lovforslaget er en konsekvens af hele etableringen af Akkrediteringsinstitutionen.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at for at danske uddannelser kan leve op til de højeste standarder og nyde anerkendelse internationalt, skal der oprettes et akkrediteringsråd. Akkrediteringsrådet skal sikre en uafhængig godkendelse af uddannelserne.

Det er afgørende for Dansk Folkeparti, at der stadig væk er et overordnet politisk ansvar, hvad angår uddannelsernes kvalitet, og hvad angår økonomien i de forskellige videregående uddannelser.

Dansk Folkeparti er af den opfattelse, at de videregående uddannelser med lovforslaget vil kunne leve op til de internationale standarder. Det skal dog understreges, at det ikke i sig selv er et mål for Dansk Folkeparti, at Danmark lever op til forskellige internationale standarder. Det afgørende er at sikre faglighed og kvalitet i Danmark til gavn for samfundet og til gavn for de danske studerende. Såfremt dette hensyn i fremtiden måtte gå imod en internationaliseringsproces, vejer hensynet til faglighed og kvalitet tungere. Det er ligeledes afgørende for Dansk Folkeparti, at internationalt sam-

arbejde om udvikling af uddannelsessektoren bevares som et frivilligt samarbejde mellem selvstændige nationer, således at Danmark til enhver tid kan agere ud fra nationale interesser.

Lovforslaget forhindrer i højere grad end i dag, at politiske særinteresser i fremtiden vil være afgørende for placering og godkendelse af uddannelser. Det hilser Dansk Folkeparti velkommen.

Med velfærdsaftalen og globaliseringsaftalen videreføres begrebet fælles uddannelser. Dansk Folkeparti noterer sig, at fælles uddannelser kun kan oprettes i særlige tilfælde. Lovforslaget lægger ikke op til, at fælles uddannelser skal eller kan erstatte eksisterende uddannelser. En fælles uddannelse skal dermed leve op til centralt fastsatte kriterier for at kunne blive godkendt.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget er varme tilhængere af at kvalitetssikre de danske videregående uddannelser. Derfor er en national akkrediteringsinstitution, der kan sikre et højt kvalitetsniveau på de videregående uddannelser, et entydigt fremskridt i vores øjne. Det er en styrke også med hensyn til internationaliseringen af vores uddannelser. Det skyldes, at en systematisk akkreditering af de videregående uddannelser vil give uddannelserne en stærkere mulighed for at tiltrække dygtige unge studerende, forskere og undervisere fra hele verden. Disse vil nemlig vide, at uddannelserne er akkrediteret og godkendt af en anerkendt institution.

Det Radikale Venstre havde lagt vægt på, at universiteterne med den nye akkrediteringsinstitution ville få mere frihed til at oprette nye uddannelser. Her går lovforslaget ikke så vidt, som vi kunne ønske. En sejr er det dog, at ministeren har afstået fra at forhåndsgodkende fællesuddannelserne, dvs. de uddannelser, der delvis gennemføres i udlandet. I stedet skal fællesuddannelserne ligesom de øvrige uddannelser akkrediteres – og kun undtagelsesvis har ministeren mulighed for at hive i nødbremsen og efterfølgende undlade en godkendelse af uddannelserne. For os har dette være vigtigt. Vi mener ikke som regeringen, at fællesuddannelser skal være en undtagelse i det danske uddannelsessystem. Disse uddannelser bør tværtimod fremmes som en god model for internationaliseringen af de videregående uddannelser.

Den nye akkrediteringsinstitution har givetvis ikke fundet sin endelige form. De næste års erfaringer bør bruges målrettet på at forbedre og forfine institutionen.

Spørgsmålet om institutionens uafhængighed har optaget os dybt under forhandlingerne. Der hersker ingen tvivl om, at institutionen *formelt* er sikret uafhængighed. Det fremgår klart af lovforslaget. Spørgsmålet er, om det også sikrer institutionen *reel* uafhængighed, hvilket selvfølgelig er helt afgørende for en institution af denne karakter. Vi havde entydigt foretrukket, at institutionen blev oprettet uden nogen form for organisatorisk tilknytning til Videnskabsministeriet. Det har regeringen ikke ønsket. I stedet har vi fået skabt sikkerhed for, at akkrediteringsinstitutionen vurderes og godkendes af en internationalt anerkendt aktør senest 3 år efter, at lovforslaget er trådt i kraft. Dermed forventer vi at få et endegyldigt svar på, om institutionen også lever op til internationale krav om uafhængighed af regeringsapparatet, som regeringen hævder.

Det Radikale Venstre havde derudover gerne set, at uddannelsesinstitutionerne var sikret en klageadgang uafhængig af ministeriet. Som lovforslaget er nu, kan uddannelsesinstitutionerne generelt ikke klage over afgørelser om akkreditering – dog har de mulighed for at klage til Videnskabsministeriets styrelse, når det gælder retlige forhold. Det er ikke optimalt. Også i dette spørgsmål imøde-ser vi den internationale vurdering af institutionen.

Det Radikale Venstre beklager, at lovforslaget gennemfører særskilte akkrediteringsordninger for de videregående uddannelser under henholdsvis Videnskabsministeriet, Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. Det er udtryk for en meningsløs ressorttænkning, der mere er udtryk for ministrenes end uddannelsernes behov. På sigt må målet være at skabe et ensartet kvalitetssikringssystem på tværs af de tre områder.

Endelig nærer vi betydelig bekymring for, om akkrediteringsinstitutionens ressourcer står mål med opgaven. Planen er, at institutionen skal godkende 750 uddannelser i løbet af 3-5 år og herudover årligt 30-40 nye uddannelser. Det er en meget stor opgave – og ministeren har på intet tidspunkt sandsynliggjort, at de fornødne ressourcer er til stede. Risikoen er, at institutionen ikke kan opretholde det planlagte tempo i akkrediteringerne og derfor ikke når at få akkrediteret alle uddannelser, inden den skal starte forfra med at akkreditere uddannelserne igen. Dermed risikerer systemet at sande til og institutionen i sidste ende at blive en prop i hullet, der kan bremse udviklingen af nye uddannelser. Det Radikale Venstre vil på den baggrund følge institutionens arbejde tæt – ud fra et ønske om, at akkrediteringsarbejdet kommer til at forløbe smidigt og effektivt.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Såfremt de under nr. 2-16 stillede ændringsforslag til lovforslag nr. L 111 ikke vedtages, stemmer mindretallet imod lovforslagene.

Enhedslistens medlem af udvalget finder, at etableringen af en uafhængig akkrediteringsinstitution i udgangspunktet er en god idé. Det kunne nemlig være et led i at give universiteterne større frihed. Desværre har man valgt at etablere en institution, hvor rådet udpeges af ministeren – ikke sådan, at ministeren udpeger det på baggrund af indstillinger, som han bare skal følge, men sådan, at ministeren uden videre udpeger det. Derudover har man så sørget for at indlejre administrationen i Videnskabsministeriet. Så siger man, at det er uafhængigt, for »det siger vi det er«. Tilbage står indtrykket af, at det har været vigtigt for ministeriet og de partier, der støtter lovforslaget, at opretholde en statslig styring af uddannelserne.

Bag lovforslaget ligger den opfattelse, at man ikke kan overlade det til universiteterne at oprette de uddannelser, de vil, efter at de har fået gennemført en bedømmelse af deres kvalifikationer, fordi man har den opfattelse, at universiteterne så vil oprette en række irrelevante uddannelser. Man fastholder, at der skal opereres med nogle relevanskriterier, hvis konkrete indhold er uafklarede på nuværende tidspunkt.

Hertil kommer, at ministeren får mulighed for at stoppe en uddannelse og nedlægge en uddannelse. Dermed understreges det, at det er vigtigt for ministeren og partierne bag dette lovforslag at sikre sig, at universiteterne ikke får frihed til, at oprette de uddannelser, de ønsker, men at det skal være politisk bestemt. Enhedslisten mener, at dette er en politisk kontrol, der er unødvendig.

Herudover er der indført det helt særegne administrative princip, at ministeren kan lade tilflyde Akkrediteringsrådet, at han nok ikke vil godkende en bestemt uddannelse, hvorefter rådet skal holde op med at arbejde med den. Det er at sætte den administrative bekvemmelighed og den politiske bekvemmelighed meget langt over institutioners og menneskers retssikkerhed. Det er jo rigtigt, at vi i de tilfælde, hvor ministeren direkte griber ind, vil opdage det, men opdager vi det, når Akkrediteringsrådet tilflydes en meddelelse?

Enhedslisten har fremsat en lang række ændringsforslag, som vil sikre uddannelsesinstitutionernes frihed, sikre Akkrediteringsrådets uafhængighed og skabe en bred studenterrepræsentation. Hvis disse ændringsforslag vedtages, stemmer Enhedslisten for lovforslagene. Ellers stemmer Enhedslisten imod.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

til

I. Forslag til lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven)

Af *videnskabsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til titlen

1) Ordet »(akkrediteringsloven)« udgår.

[Populærtitel udgår]

Af *et mindretal* (EL):

Til § 1

2) *Stk. 1* affattes således:

»Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling opretter Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser som en selvejende institution.«

[Sikring af Akkrediteringsinstitutets uafhængighed]

3) *Stk. 3* udgår.

[Decentral vurdering]

Til § 2

4) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Akkrediteringsrådet ansætter sekretariaternes ledelse.«

[Uafhængig akkrediteringsinstitution]

Til § 4

5) I *stk. 1* ændres »otte« til: »10«.

[Flere studenterrepræsentanter]

6) *Stk. 3, nr. 3*, affattes således:

»3) 3 medlemmer udpeges efter indstilling fra de studerendes organisationer, sådan at uddannelserne under såvel Videnskabsministeriet som Undervisningsministeriet og Kulturministeriet er repræsenteret, og«

[Flere studenterrepræsentanter]

Til § 6

7) I *stk. 2* udgår »og relevans i henhold til kriterier fastsat i medfør af § 11«.
[Decentralt fastlagt kvalitet]

Til § 7

8) I *stk. 2, 2. pkt.*, udgår »fastsat i medfør af § 11«.
[Decentralisering sikres]

Til § 8

9) I *stk. 2* udgår », i det omfang rapporten er udarbejdet efter kriterierne fastsat i medfør af § 11«.
[Decentralisering sikres]

Til § 9

10) I *stk. 1* udgår »i henhold til kriterier fastsat i medfør af § 11«.

11) I *stk. 4, 1. pkt.*, ændres »om kriterierne fastsat i medfør af § 11 fortsat opfyldes« til: »om kvalitetskravene stadig opfyldes.«
[Decentralisering sikres]

Til § 10

12) I *stk. 1* udgår », jf. dog *stk. 3*«.
[Konsekvensændring]

13) *Stk. 3* udgår.
Stk. 4 og *5* bliver herefter *stk. 3* og *4*.
[Decentralisering sikres]

Til § 11

14) Paragraffen udgår.
[Decentralisering sikres]

Til § 12

15) *Stk. 1* affattes således:
»§ 12. Akkrediteringsrådet akkrediterer videregående uddannelser på Undervisningsministeriets og Kulturministeriets område efter samme regler, som gælder på Videnskabsministeriets område.«
[Decentralisering sikres]

Til § 13

16) *Stk. 2 og 3* udgår, og i stedet indsættes:
»*Stk. 2. Akkreditering af uddannelse efter § 5, stk. 2, udføres som indtægtsdækket virksomhed.*«
[Konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget betyder, at den foreslåede populærtitel til loven udgår, da begrebet »akkreditering« bruges inden for flere ministerområder.

Til nr. 2

Ændringen sikrer, at Akkrediteringsinstitutionen reelt bliver uafhængig af staten.

Til nr. 3

Ændringsforslaget skal sikre, at uddannelsesinstitutionerne får mulighed for at oprette de uddannelser, de selv synes er relevante, under forudsætning af, at disse lever op til de kvalitetskrav, der stilles.

Til nr. 4

Ændringen sikrer, at Akkrediteringsinstitutionen reelt bliver uafhængig af staten.

Til nr. 5

Ændringsforslaget betyder, at der bliver plads til en bredere repræsentation af de studerende.

Til nr. 6

Ændringsforslaget sikrer, at der bliver en bred repræsentation af de studerende, og at deres udpegning er baseret på de studerendes egne organisationers indstillinger.

Til nr. 7

Ændringsforslaget sikrer, at det er Akkrediteringsinstitutionen og ikke ministeriet, der fastsætter kriterierne for kvalitet, og at uddannelsesinstitutionerne tager stilling til uddannelsernes relevans.

Til nr. 8

Henvisningen til § 11 udgår som konsekvens af ændringsforslag nr. 14.

Til nr. 9

Henvisningen til § 11 udgår som konsekvens af ændringsforslag nr. 14.

Til nr. 10

Henvisningen til § 11 udgår som konsekvens af ændringsforslag nr. 14.

Til nr. 11

Henvisningen til § 11 udgår som konsekvens af ændringsforslag nr. 14.

Til nr. 12 og 13

Ændringsforslaget sikrer, at det bliver Akkrediteringsrådet og ikke ministeren, der afgør om uddannelser skal godkendes.

Til nr. 14

Ændringsforslaget sikrer, at Akkrediteringsrådet selv fastsætter kriterierne for kvalitet, og fjerner dermed den snævre statslige styring af Akkrediteringsrådet.

Til nr. 15 og 16

Ændringsforslaget giver uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet og Kulturministeriet de samme frihedsgrader, som uddannelsesinstitutionerne under Videnskabsministeriet får med de ændringsforslag, som stilleren i øvrigt har stillet til dette lovforslag.

Æ n d r i n g s f o r s l a g

til

II. Forslag til lov om ændring af universitetsloven og lov om forskningsrådgivning m.v.
(Konsekvensændringer som følge af oprettelse af Akkrediteringsinstitutionen)

Af *videnskabsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) I den under *nr. 1* foreslåede ændring af § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår »(akkrediteringsloven)«.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1 til lovforslag nr. L 111]

2) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 3, *stk. 2*, ændres i 1. pkt. »akkrediteringsloven« til:
»lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser«.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1 til lovforslag nr. L 111]

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Ændringsforslagene er en konsekvens af ændringsforslag nr. 1 til lovforslag nr. L 111.

Michael Aastrup Jensen (V) Britta Schall Holberg (V) Tina Nedergaard (V)
Torsten Schack Pedersen (V) Hanne Severinsen (V) fmd. Jesper Langballe (DF)
Jørn Dohrmann (DF) Per Ørum Jørgensen (KF) Charlotte Dyremose (KF) Rasmus Prehn (S)
Magnus Heunicke (S) nfm. Christine Antorini (S) Sophie Hæstorp Andersen (S)
Margrethe Vestager (RV) Charlotte Fischer (RV) Anne Grete Holmsgaard (SF)
Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 111 og L 112

Bilagsnr. Titel

1	Høringssvar og høringsnotat, fra videnskabsministeren
2	Henvendelse af 12/1-07 fra Menighedsfakultet og Dansk Bibel-Institut
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslagene
4	1. udkast til betænkning
5	Ændringsforslag fra videnskabsministeren
6	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 111 og L 112

Spm.nr. Titel

1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 12/1-07 fra Menighedsfakultet og Dansk Bibel-Institut, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvorledes muligheden for at overtrumfe Akkrediteringsrådets beslutninger (§ 10, stk. 3) tænkes udnyttet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om studerendes repræsentation i Akkrediteringsrådet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at både rådet og sekretariatene reelt kommer til at fungere uafhængigt trods sekretariaternes meget stærke afhængighed af ministeriet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorfor finansieringen af Akkrediteringsinstitutionen i vidt omfang skal ske ved at beskære EVA's budgetter til evaluering af uddannelserne, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke overvejelser det giver ministeren, at det, jf. høringsvarene, stort set er umuligt at finde parter, der er begejstrede for lovforslaget, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvilke andre EU-lande der tilsvarende har »relevans« som akkrediteringskriterium, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvorledes kvalitet og relevans vægtes i forhold til hinanden, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, i hvor høj grad aftagere vil blive inddraget for at definere »relevans«, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvem der skal definere »kvalitet«, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm., om ministeren kan bekræfte, at det pålægges Akkrediteringsinstitutionen klart at udmelde præcise akkrediteringskriterier (»mål og

-
- standarder») før en akkrediteringsproces, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om ministeren agter at placere Akkrediteringsinstitutionen i forbindelse med Universitetsstyrelsen i Bredgade 40, og hvorledes mener ministeren i givet fald at dette sikrer uafhængigheden af Videnskabsministeriet, der bor i Bredgade 43, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om institutionens ledelse ikke vil blive rekrutteret fra Videnskabsministeriet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvilken international institution der skal fastlægge kriterierne for et europæisk register, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om ministeren vil forelægge lovforslaget for ENQA eller andre relevante EU-institutioner til udtalelse med henblik på, om lovforslaget opfylder standarderne for uafhængighed af ministeriet, således at det sikres, at forslaget på forhånd opfylder de europæiske standarder, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvorfor ministeren ikke har etableret institutionen efter de samme principper, statutter m.m. som EVA, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om det er korrekt forstået, at der nu de facto indføres en dobbelt godkendelsesproces, hvor en uddannelse først skal godkendes i rådet og derefter godkendes af ministeren, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvorfor ministeren kan afvise at godkende en uddannelse, når »oprettelsen af uddannelsen ud fra en samfundsøkonomisk betragtning ikke skønnes hensigtsmæssig«, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om det er korrekt, at medlemmer med kendskab til universitetsuddannelser er i mindretal i Akkrediteringsrådet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvordan der garanteres kvalitet i bedømmelsesprocessen vedrørende universitetsområdet, når medlemmer af Akkrediteringsrådet, der ikke har forskningserfaring eller -indsigt, skal være med til at tage beslutninger om kvalitet på universitetsområdet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om de relevante ministres »kriterier for kvalitet og relevans«, jf. bemærkningerne om lovforslagets indhold, er omfattet af offentlighedsloven, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om Akkrediteringsrådets fulde beslutningsgrundlag er omfattet af offentlighedsloven, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om referaterne fra Akkrediteringsrådets møder er omfattet af offentlighedsloven, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvad der menes med »i særlige tilfælde« i lovforslagets § 1,

-
- nr. 5, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvordan det stemmer overens med kravet om, at Akkrediteringsrådet skal være uafhængigt, at ministre udpeger 8 ud af 9 medlemmer, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om ministeren kan bekræfte, at det strider mod Bologna-deklarationen, at ministeren kan ændre Akkrediteringsrådets beslutninger, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvordan ministeren mener at kravet om, at Akkrediteringsrådet skal være uafhængigt, stemmer overens med, at det er ministeren, som fastlægger kriterierne for Akkrediteringsrådets vurdering af en uddannelses kvalitet og relevans, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm., om ministeren ikke er enig i, at det ville give Akkrediteringsinstitutionen større uafhængighed af staten, hvis den var blevet oprettet som en selvejende institution, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om, hvilke fordele det giver Akkrediteringsinstitutionen i dens arbejde med at vurdere uddannelsers kvalitet, at den er anbragt inden for den statslige forvaltning, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm., om Akkrediteringsinstitutionen udelukkende er anbragt inden for den statslige forvaltning, fordi dette er billigere, end hvis den skulle være oprettet som en selvejende institution, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om, i hvilke andre lande akkrediteringsinstitutionen er etableret som en del af den statslige forvaltning, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om garanti for, at Akkrediteringsinstitutionen kan opnå international godkendelse som en uafhængig akkrediteringsinstitution, når den er anbragt inden for den statslige forvaltning, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om, hvilke kriterier for kvalitet der vil indgå i en vurdering af en uddannelses kvalitet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om, hvilke kriterier der vil indgå i en vurdering af en uddannelses relevans, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om, hvorfor det ikke er de studerendes nationale organisationer, der indstiller de studerendes repræsentant i Akkrediteringsrådet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, i hvilke tilfælde ministeren vil benytte sin bemyndigelse til at stoppe behandlingen af en uddannelse i Akkrediteringsrådet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm., om ministeren vil sikre, at Folketingets Videnskabsudvalg bliver orienteret, hver gang ministeren benytter sin bemyndigelse til at stoppe Akkrediteringsrådets behandling af en godkendelse af en uddannelse, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

- 38 Spm. om at definere, hvad der menes med, at en »uddannelse ud fra en samfundsøkonomisk betragtning ikke skønnes hensigtsmæssig«, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om at tilsende udvalget en oversigt over ændringer i lovforslaget fra den udgave, der blev sendt i høring, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm. om uddybning af svaret på spm. 6, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm., om ministeren finder det tilfredsstillende, at der trods nærmest enighed om det principielt rigtige i en akkrediteringsinstitution er så udbredt skepsis over for den foreslåede model, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm., om ministeren kan bekræfte, at Danmark angiveligt er det eneste EU-land, der anvender relevanskriteriet i forbindelse med akkreditering af uddannelser, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm. om, hvorfor regeringen finder behov for, at Danmark finder behov for et relevanskriterium i forbindelse med akkreditering af uddannelser, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm., om ministeren vil redegøre for de omtalte kvalitetskriterier i besvarelsen af udvalgets spørgsmål 10, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om oversendelse af en oversigt over, hvilke organisationer inden for Undervisningsministeriets regi ministeren finder det relevant at høre i forbindelse med udpegning af Akkrediteringsrådet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

Fem af udvalgets spørgsmål til videnskabsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2 og 24 og svarene herpå er optrykt efter ønske fra DF. Spørgsmål 12, 13 og 32 og svarene herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 2:

Vil ministeren redegøre nærmere for, hvorledes muligheden for at overtrumfe Akkrediteringsrådets beslutninger (§ 10, stk. 3) tænkes udnyttet?

Svar:

Akkrediteringsrådet træffer beslutning om akkreditering af en videregående uddannelse på baggrund af en akkrediteringsvurdering af uddannelsens kvalitet og relevans. Akkrediteringsrådets beslutninger om akkreditering af videregående uddannelser kan ikke overtrumfes af videnskabsministeren eller andre ministre.

I henhold til § 10, stk. 3, fastholder videnskabsministeren som den øverste ansvarlige for økonomien og legaliteten på universitetsområdet dog en mulighed for i visse situationer at stoppe Akkrediteringsrådets godkendelse (jf. § 10, stk. 1) af en uddannelse og dermed finansieringen af uddannelsen. Bestemmelsen forventes kun anvendt undtagelsesvis, hvor en uddannelse ikke opfylder lovgivningsmæssige krav eller oprettelsen af uddannelsen ud fra en samfundsøkonomisk betragtning ikke skønnes hensigtsmæssig.

Der tænkes her blandt andet på situationer, hvor en uddannelse ønskes oprettet i et geografisk område, hvor dette af hensyn til lignende uddannelser i området vil kunne være uhensigtsmæssigt. Tilsvarende vil oprettelsen af en uddannelse kunne være uhensigtsmæssig i situationer, hvor en lignende uddannelse allerede eksisterer under en anden minister.

Det pågældende universitet skal have lejlighed til at udtale sig om sagen, inden der træffes afgørelse.

Spørgsmål 12:

Agter ministeren, jf. § 2 om institutionens uafhængighed, at placere Akkrediteringsinstitutionen i forbindelse med Universitetsstyrelsen i Bredgade 40, og hvorledes mener ministeren i givet fald at dette sikrer uafhængigheden af Videnskabsministeriet, der bor i Bredgade 43?

Svar:

Akkrediteringsinstitutionens konkrete fysiske placering er endnu ikke fastlagt. Institutionens placering vil i høj grad afhænge af, hvor det vil være muligt at få et passende lejemål.

Af ressourcemæssige hensyn skal Akkrediteringsinstitutionen have administrativt fællesskab med en anden institution under Videnskabsministeriet. Denne sekretariatsmodel kendes fra forskningsrådssystemet, hvor rådene sekretariatsbetjenes af uafhængige sekretariater, som har administrativt fællesskab med Forsknings- og Innovationsstyrelsen under Videnskabsministeriet.

Vedrørende institutionens uafhængighed henvises til besvarelsen af spørgsmål 4.

Spørgsmål 13:

Betyder ministerens bemærkninger om institutionens uafhængighed, at institutionens ledelse ikke vil blive rekrutteret fra Videnskabsministeriet, og at institutionen dermed ikke vil være en del af det ministerielle karrieresystem?

Svar:

Akkrediteringsinstitutionens ledelse ansættes af videnskabsministeren efter indstilling fra Akkrediteringsrådet, som også skal godkende stillingsopslaget. Ministeren kan ikke ansætte en ledelse, som ikke er indstillet af rådet.

Spørgsmål 24:

Når der i § 1, nr. 5 (affattelsen af § 3, stk. 6), står: »Universitetet kan i særlige tilfælde udbyde en uddannelse, hvor dele af uddannelsen ikke kan gennemføres i Danmark, men skal gennemføres ved et eller flere udenlandske universiteter efter aftale mellem de pågældende universiteter om gensidig udveksling, jf. dog stk. 1«, hvad menes der så med »i særlige tilfælde«?

Svar:

En fællesuddannelse er en uddannelse, hvor udbuddet af uddannelsen foregår i Danmark, men hvor visse dele af uddannelsen kun kan gennemføres i udlandet. Hensigten med fællesuddannelser – som det eksempelvis kommer til udtryk i Erasmus Mundus-uddannelserne – er, at de udvikles og udbydes i fællesskab af et dansk universitet og to eller flere udenlandske universiteter.

Godkendelsen af en fællesuddannelse forudsætter, at det internationale samarbejde bibringer en yderligere dimension, end hvis uddannelsen udbydes som en ren dansk uddannelse. Der vil således være væsentlig forskel mellem rene danske uddannelser og fællesuddannelser udbudt i Danmark.

Fællesuddannelser er et supplement til det danske uddannelsesudbud og er på ingen måde tænkt som en erstatning for udbud i Danmark.

Hvis en fællesuddannelse ikke lever op til kravene, er der mulighed for at stoppe godkendelsen af uddannelsen efter § 10, stk. 3.

Spørgsmål 32:

Kan ministeren garantere, at akkrediteringsinstitutionen kan opnå international godkendelse som en uafhængig akkrediteringsinstitution, når den er anbragt inden for den statslige forvaltning?

Svar:

Da de europæiske rammer for evaluering af nationale kvalitetssikringsorganisationer og deres optagelse i det kommende europæiske register endnu ikke er fastlagt eller tiltrådt – som en del af Bologna-processen – af de 45 europæiske ministre, er det ikke muligt på nuværende tidspunkt at garantere, at akkrediteringsinstitutionen kan opnå international godkendelse som en uafhængig akkrediteringsinstitution, jf. besvarelsen af spørgsmål 15.

Lovforslaget er udformet under hensyntagen til de europæiske standarder og retningslinjer, og det forudsættes, at den danske model lever op til kravene heri.

I de »Europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelser« sættes der ikke standarder for kvalitetssikringsorganisationers institutionelle rammer. Der stilles således ikke krav om, at en kvalitetssikringsinstitution skal være en selvejende institution.

De europæiske standarder og retningslinjer stiller derimod krav til institutionernes faglige uafhængighed i relation til såvel videregående uddannelsesinstitutioner som ministerier. Skulle det vise sig, at den danske model ikke lever op til de gældende krav, vil modellen blive taget op til drøftelse igen med henblik på at ændre loven i det fornødne omfang.